

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

na posiedzeniu w trybie art. 534 § 1 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 listopada 2016 r.

w sprawie A. K.

zażalenia skazanej A.K. na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 26 września 2016 r., o odmowie przywrócenia terminu dla złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 czerwca 2016 r., w sprawie V Ka (...),
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G., na mocy wyroku z dnia 21 czerwca 2016 r., w sprawie o sygn. akt V Ka (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 26 stycznia 2016 r., sygn. akt II K (...). Skazana A.K. nie był obecna na rozprawie odwoławczej, ani na ogłoszeniu wyroku, bowiem w tym czasie przebywała w zakładzie karnym.

W dniu 2 maja 2016 r. została prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy odwoławczej, oraz pouczone o treści art. 451 k.p.k. (k. 717, 720, 732), jednak nie skorzystała z przysługującego jej prawa do wzięcia udziału w tej rozprawie. Na rozprawę odwoławczą nie stawił się zawiadomiony prawidłowo obrońca oskarżonej (k. 730). Dopiero w dniu 22 sierpnia 2016 r. skazana A.K. złożyła wniosek o doprowadzenie na rozprawę odwoławczą w sprawie o sygn. akt V Ka (...) (k. 745). Wniosek ten nie został uwzględniony, bowiem wyrok w tej

sprawie zapadł w dniu 21 czerwca 2016 r., o czym A. K. została poinformowana stosownym pismem (k. 748).

Następnie w dniu 3 września 2016 r. skazana złożyła wniosek o przesłanie wyroku Sądu odwoławczego z dnia 21 czerwca 2016 r., składając jednocześnie wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku (k. 750).

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 26 września 2016 r. odmówił uwzględnienia wniosku skazanej (k. 756 - 757). W uzasadnieniu podkreślono, że A.K. została prawidłowo powiadomiona o terminie rozprawy odwoławczej, jednak nie złożyła wniosku, o którym mowa w art. 451 k.p.k. Również jej obrońca został o terminie rozprawy prawidłowo powiadomiony, jednak na niej nie stawił się. W tej sytuacji musiała znaleźć zastosowanie norma z art. 422 § 2a k.p.k. (w zw. z art. 457 § 2 k.p.k.), w rezultacie czego termin do złożenia wniosku o doręczenie wyroku oraz sporządzenie na piśmie i doręczenie jego uzasadnienia rozpoczął swój bieg z dniem ogłoszenia wyroku przez Sąd II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanej A. K. należy ocenić jako niezasadne.

W pierwszej kolejności wypada przypomnieć, że od dnia 15 kwietnia 2016 r. obowiązuje w Kodeksie postępowania karnego nowy paragraf 2a artykułu 422. Przepis ten reguluje zasady doręczania wyroku sądu I instancji oskarżonemu pozbawionemu wolności. Zgodnie jednak z treścią art. 457 § 2 k.p.k., przepis ten stosuje się odpowiednio również do trybu doręczania wyroku sądu odwoławczego. A zatem wyrok sądu odwoławczego podlega doręczeniu z urzędu oskarżonemu pozbawionemu wolności tylko wówczas, gdy nie ma on obrońcy, a jednocześnie, pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie na termin rozprawy – nie był obecny na ogłoszeniu wyroku. Konieczne jest więc łączne spełnienie dwóch przesłanek, by taki obowiązek sądu odwoławczego powstał. Po pierwsze, oskarżony musi być nieobecny na rozprawie, mimo złożenia wniosku o doprowadzenie na nią. Zgodnie bowiem z art. 419 § 1 k.p.k., niestawiennictwo strony na ogłoszenie wyroku – niezależnie od przyczyny niestawiennictwa, a więc także w wypadku niedoprowadzenia oskarżonego pozbawionego wolności – nie stoi na przeszkodzie jego ogłoszeniu. Po drugie, w art. 422 § 2a k.p.k. obowiązek doręczenia wyroku

został powiązany z faktem nieposiadania obrońcy przez oskarżonego pozbawionego wolności. Jeżeli natomiast oskarżony korzysta z pomocy obrońcy, to nie ma znaczenia, czy obrońca był obecny na ogłoszeniu wyroku, przy czym okoliczność ta dotyczy nie tylko obrońcy z wyboru, ale także obrońcy z urzędu. Jeżeli więc oskarżony pozbawiony wolności nie złożył wniosku o doprowadzenie na rozprawę i w związku z tym nie był obecny na ogłoszeniu wyroku, a na ogłoszeniu nie był obecny również jego obrońca, termin do złożenia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem biegnie od daty jego ogłoszenia.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że treść nowego art. 422 § 2 a k.p.k. uniemożliwiła doręczenie skazanej wyroku przez Sąd odwoławczy z urzędu, a także powodowała, iż termin do złożenia wniosku o doręczenie jego odpisu wraz z uzasadnieniem biegł od chwili ogłoszenia tego wyroku, to jest, od dnia 21 czerwca 2016 r. A. K. nie tylko nie złożyła wniosku w trybie art. 451 k.p.k. o doprowadzenie na rozprawę odwoławczą, ale także posiadała obrońcę z wyboru. Należy przy tym podkreślić, że z akt sprawy wynika wprost, iż oskarżona została prawidłowo powiadomiona zarówno o prawie do złożenia wniosku o doprowadzenie na rozprawę apelacyjną, jak i o terminie tej rozprawy. Ponadto, o terminie rozprawy odwoławczej został prawidłowo zawiadomiony jej obrońca z wyboru, który jednak na rozprawę nie stawiał się. Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego w G., że uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego nastąpiło z winy skazanej. Gdyby wykazała należytą staranność, to mogłaby uzyskać stosowne informacje w terminie umożliwiającym złożenie wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem.

Zgodnie natomiast z art. 126 § 1 k.p.k. sąd może przywrócić zawity termin na wniosek strony, jeżeli niedotrzymanie tego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Jest rzeczą oczywistą, że wykazanie tej przesłanki obciąża stronę, która wnosi o przywrócenie terminu. W niniejszej sprawie skazana A.K. nie wykazała, by zaistniały jakiekolwiek przyczyny od niej niezależne, które spowodowały uchybienie terminowi. W treści zażalenia podniosła jedynie, że o fakcie wydania wyroku przez Sąd odwoławczy dowiedziała się dopiero w odpowiedzi na jej wniosek dotyczący doprowadzenia na rozprawę. Takie jednak

uzasadnienie w żaden sposób nie stanowi przesłanki, o której mowa w art. 126 § 1 k.p.k. i nie może być podstawą do przywrócenia tego terminu.

W tej sytuacji należało uznać, że postanowienie Sądu Okręgowego w G. odmawiające uwzględnienia wniosku skazanej było w pełni zasadne, co w konsekwencji prowadziło do jego utrzymania w mocy.